

**Informe de Sostenibilitat Ambiental del Pla
Especial Urbanístic per establir els usos de la
finca de Sot de Fontanet 7**

JUNY DE 2010

Índex

1. PRELIMINAR	1
2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ DE L'INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL	1
El desenvolupament sostenible	3
La sostenibilitat ambiental	3
3. MARC LEGAL	4
4. OBJECTIUS PRINCIPALS DEL PLA I LES SEVES ACCIONS	6
Objectius i criteris del pla	6
5. INVENTARI AMBIENTAL	7
Àmbit territorial	7
Clima i meteorologia	8
Geologia i geomorfologia	9
Hidrologia	9
Espais d'Interès Natural	9
Fauna	11
Vegetació	11
Aspectes socioeconòmics	12
Població	12
Economia	13
6. SITUACIÓ ACTUAL	14
7. PROBABLE EVOLUCIÓ EN EL CAS DE NO APLICAR EL PLA (ALTERNATIVA 0)	15
8. PROBABLES EFECTES SIGNIFICATIUS EN EL MEDI AMBIENT	16
Fase de construcció	16
Fase d'execució	16
9. MESURES PREVENTIVES	17
Fase de construcció	17
Fase d'execució	17
10. CONCLUSIONS	18

1. PRELIMINAR

MARC OLOMÍ SOLÀ, llicenciat en Ciències Ambientals, redacta el present **Informe de Sostenibilitat del Pla Especial Urbanístic per establir els usos de la finca Sot de Fontanet 7**, del municipi de Lleida, capital del Segrià.

2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ DE L'INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

La sostenibilitat esdevé un eix vital i motor d'un nou model de planificació que progressivament impregna les decisions dels governs de la UE. Les polítiques, els plans i els programes governamentals integren, cada vegada amb major efectivitat, la prevenció ambiental, l'economia i l'equilibri social. D'altra banda, la sostenibilitat, com a finalitat última, es presenta també com el fil conductor per fer efectiva la integració i la coordinació entre tots els sectors i escales de planificació i programació. En aquest marc general de recerca de major sostenibilitat, la transposició a l'ordenament jurídic intern de l'Estat Espanyol, de la Directiva 2001/42/CEE, d'avaluació dels efectes de determinats plans i programes sobre el medi ambient, en la figura de la *Ley 9/2006, de 28 de abril, sobre evaluación de los efectos de determinados planes y programas en el medio ambiente*, i la seva versió en l'ordenament jurídic català en la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, és una oportunitat per donar un impuls definitiu a un nou model de planificació sostenible

La Directiva 2001/42/CEE, aprovada el 27 de juny de 2001, coneguda com la Directiva d'Avaluació Ambiental Estratègica (Directiva d'AAE), introdueix l'Avaluació Ambiental com un instrument clau perquè la planificació i la programació tingui com a objectiu determinant el desenvolupament sostenible. L'Avaluació Ambiental és un instrument general de prevenció ambiental que fins ara s'ha utilitzat, preferentment, per aconseguir reduir l'impacte de determinats projectes sobre el medi ambient d'acord amb l'aplicació de la Directiva 85/337/CEE d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA) i de les seves successives modificacions.

La Ley 9/2006 i la Llei 6/2009 amplien l'àmbit d'aplicació tradicional del concepte d'Avaluació Ambiental dels projectes, als plans i programes amb el convenciment que els canvis ambientals es generen no solament a causa de l'execució de nous projectes, sinó també en les decisions prèvies que els regulen i possibiliten, és a dir, en les fases de planificació i programació.

Per no reiterar exhaustivament el que la Llei estableix i a efectes exclusius de la finalitat d'aquest document, la Llei 9/2006 suposa una sèrie d'accions (Art.7.1):

- L'elaboració d'un informe de sostenibilitat ambiental, l'amplitud, nivell de detall i grau d'especificació del qual els ha de determinar l'òrgan ambiental.
- La realització de consultes.
- L'elaboració de la memòria ambiental.

- La consideració de l'informe de sostenibilitat ambiental, del resultat de les consultes i de la memòria ambiental en la presa de decisions.
- La publicitat de la informació sobre l'aprovació del pla o programa.

Segons l'Annex I de la citada Llei, la informació que ha de contenir l'informe de sostenibilitat ambiental que preveu l'article 8 ha de ser, com a mínim, la següent:

- a) Un esbós del contingut, **objectius principals del pla o programa** i relacions amb altres plans i programes connexos.
- b) Els **aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient** i la seva probable evolució en cas de no aplicar el pla o programa.
- c) Les **característiques ambientals** de les zones que puguin resultar afectades de manera significativa.
- d) **Qualsevol problema ambiental** que hi hagi que sigui rellevant per al pla o programa, incloent-hi en concret els relacionats amb qualsevol zona de particular importància ambiental designada de conformitat amb la legislació aplicable sobre espais naturals i espècies protegides.
- e) Els **objectius de protecció ambiental** fixats en els àmbits internacional, comunitari o nacional que tinguin relació amb el pla o programa i la manera en què els objectius i qualsevol aspecte ambiental s'han tingut en compte durant la seva elaboració.
- f) Els **probables efectes¹ significatius** en el medi ambient, inclosos els aspectes com la biodiversitat, la població, la salut humana, la fauna, la flora, la terra, l'aigua, l'aire, els factors climàtics, els béns materials, el patrimoni cultural, inclòs el patrimoni històric, el paisatge i la interrelació entre aquests factors.
- g) Les **mesures previstes per prevenir, reduir i**, en la mesura que sigui possible, contrarestar qualsevol efecte significatiu negatiu en el medi ambient per l'aplicació del pla o programa.
- h) Un resum de les raons de la **selecció de les alternatives previstes**.
- i) Una descripció de les **mesures previstes per al seguiment**, de conformitat amb l'article 15.
- j) Un **resum no tècnic** de la informació facilitada en virtut dels paràgrafs precedents.
- k) Un **informe sobre la viabilitat econòmica** de les alternatives i de les mesures adreçades a prevenir, reduir o pal·liar els efectes negatius del pla o programa.

¹ Aquests efectes han de comprendre els efectes secundaris, acumulatius, sinèrgics, a curt, mitjà i llarg termini, permanents i temporals, positius i negatius.

Prèviament a analitzar la sostenibilitat del Pla es important definir que significa aquest concepte.

El desenvolupament sostenible

Bona part dels nombrosos canvis ambientals que ha sofert la biosfera en les últimes dècades són el resultat del conjunt de decisions de planificació i programació de les activitats humanes, o de l'absència de planificació i programació. Aquests canvis són molt visibles i els seus efectes a escala planetària constitueixen veritables reptes per a la comunitat científica i els governs del món. Biodiversitat, aigua, terra, atmosfera, paisatge, salut humana i la interrelació entre tots aquests factors ens mostren senyals evidents dels desequilibris ambientals, encara que no es tinguin dades amb certesa de la dimensió, velocitat i naturalesa dels canvis d'aquestes tendències a escala global.

A començaments de 1983, l'ONU va començar a preocupar-se pels problemes del canvi global i va madurar la decisió de crear una Comissió d'Estudi amb la funció d'elaborar recomanacions per a una agenda global del canvi. Quatre anys més tard, l'any 1987, es va presentar l'informe El futur comú sobre el canvi global (conegut com l'Informe Brundtland) en què es reconeixia la necessitat, així com la dificultat, d'arribar en breu a un canvi en el desenvolupament econòmic i social a curt termini, i d'assolir una conscienciació ràpida en l'àmbit ciutadà sobre la nova realitat, per fer front a les amenaces existents. A partir d'aquest moment, va començar a cobrar força el concepte de "desenvolupament sostenible".

L'informe Brundtland (1987) va definir desenvolupament sostenible com:

"...aquell desenvolupament capaç de satisfer les necessitats de la generació present sense comprometre la capacitat de les generacions futures per satisfer les pròpies necessitats".

La sostenibilitat ambiental

A la Conferència Mundial sobre "Medi Ambient i Desenvolupament", celebrada a Rio de Janeiro l'any 1992, es va definir la sostenibilitat ambiental. El concepte de sostenibilitat implica tres dimensions fonamentals: la sostenibilitat ambiental, la sostenibilitat econòmica i la sostenibilitat social. La sostenibilitat ambiental és solament una de les components clau de la sostenibilitat. Aquest subratllat es considera oportú atès que sovint s'identifica, de manera incorrecta, sostenibilitat amb sostenibilitat ambiental. Aquesta incorrecció pot ser justificada considerant que un dels aspectes que menys ha condicionat les decisions i els models de desenvolupament ha estat l'ambiental. Les relacions entre els tres components de la sostenibilitat i la possibilitat d'integrar els diversos sistemes d'objectius orientats a cada component estan actualment al centre de la reflexió multidisciplinària i d'aprofundiment metodològic.

Per tant caldrà considerar els tres àmbits de la sostenibilitat, l'àmbit ambiental, el social i l'econòmic a l'hora de determinar la sostenibilitat del Pla Especial de **TÍTOL**.

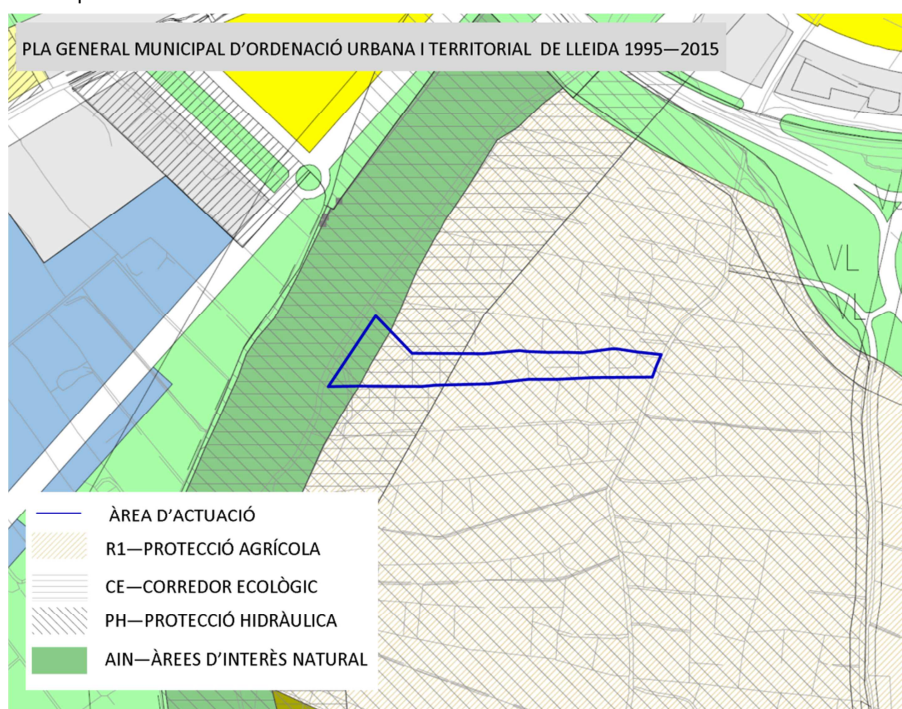
3. MARC LEGAL

El Pla Especial Urbanístic per establir els usos de la finca Sot de Fontanet 7 i la seva tramitació es troben emmarcat en el Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme, i pel Decret 305/2006 de 18 de juliol pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.

Aquest Pla especial s'emmarca amb el que preveu l'article 67.1a del Decret Legislatiu 1/2005 en referència als usos en sòl no urbanitzable especificats en el l'article 47.4a de l'esmentat Decret Legislatiu.

Segons el Pla General d'Ordenació Urbana i Territorial de Lleida 1995-2015 (PGOUT en endavant), l'àrea d'actuació es troba en zona de protecció agrícola (R1) amb la consideració de sòl de protecció hidràulica (PH) en la totalitat de l'àrea d'actuació i com a corredor ecològic (CE) de l'entorn del riu Segre en l'àrea més propera al riu, juntament amb una franja considerada àrea d'interès natural (AIN). L'article 215 del vigent PGOUT, estableix les determinacions que regulen el sòl no urbanitzable de protecció agrícola (clau R1), l'article 219 regula el sòl classificat com àrea d'interès natural (clau AIN) i l'article 270 regula el sòl amb protecció ambiental com a corredor ecològic (clau CE).

Figura 1. PGOUT de Lleida amb la ubicació de l'àrea d'actuació i les classificacions del sòl que hi són d'aplicació

Font: Elaboració pròpia a partir del PGOUT de Lleida 1995-2015.

L'Informe de Sostenibilitat ha estat realitzat segons el disposat al Reial Decret 1131/1988, de 30 de Setembre, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució del Reial Decret Legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'Avaluació d'Impacte Ambiental, així com la Llei 6/2001, de 8 de maig, de modificació del Reial Decret Legislatiu 1302/1986 i el Decret 114/1988, de 7 de abril, d'Avaluació d'Impacte Ambiental de Catalunya. També es aplicable el que estableix la Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient, com a transposició a l'ordenament jurídic intern, de la Directiva 2001/42/CEE, d'avaluació dels efectes de determinats plans i programes sobre el medi ambient i la seva transposició al règim jurídic català en la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes.

4. OBJECTIUS PRINCIPALS DEL PLA I LES SEVES ACCIONS

A l'empara del que preveu l'article 76 Decret Legislatiu 1/2005, la promoció del present Pla especial urbanístic és d'iniciativa privada i correspon a l'empresa PUNT ECO AGROAMBIENTAL S.L., amb NIF B-25723800, i domicili fiscal a CEEI LLEIDA-3, complex de la Caparrella, Lleida (CP:25192).

En tractar-se d'un pla d'iniciativa privada, caldrà ajustar-se a les determinacions dels articles 96 i 97 del Decret Legislatiu 1/2005.

L'actuació contempla en termes generals dues actuacions diferenciades:

1. Adequació de la finca agrícola per tal de poder llogar parcel·les de dimensions reduïdes a les persones que vulguin conrear un hort de forma ecològica, realitzar activitats d'educació ambiental en base al manteniment d'un hort ecològic i realitzar activitats d'horteràpia, tot mantenint l'ús agrícola general de la parcel·la.
2. Adequació de l'habitatge actual per tal d'ubicar-hi les aules de natura, les oficines de l'empresa i les infraestructures necessàries per poder oferir el servei de lloguer d'horts (magatzem i sanitaris).

La primera actuació es justifica davant l'interès públic de l'activitat en base a l'article 47.4a del Decret Legislatiu 1/2005. La segona actuació es justifica en base l'establert en l'article 47.3 de l'esmentat decret, com a rehabilitació d'una casa rural per raons socials.

L'actuació pretén impulsar i donar valor a l'horta de Lleida i les seves característiques de zona rural agrícola, tot impulsar la producció i el consum de productes ecològics i la recerca de la sostenibilitat de les accions quotidianes, impulsant el transport amb bicicleta i la reducció en la generació de residus. En definitiva, l'actuació pretén oferir un model d'oci profundament arrelat en el territori, respectuós amb el medi ambient i que aporta beneficis físics, emocionals i psicològics a les persones que el practiquen.

Objectius i criteris del pla

El pla es basa en implantar un actuació d'interès públic, en aquest cas, un establiment d'esbarjo a l'aire lliure i un establiment d'educació ambiental.

Els objectius de l'actuació són:

- Crear un centre d'educació agroecològica centrada en els infants i els joves, però també per a adults.
- Promocionar l'horticultura ecològica familiar.
- Promocionar l'horticultura com a eina terapèutica aplicable en múltiples camps (educació, rehabilitació psicològica...) i amb múltiples sectors de població (joves amb problemes, 3ª edat, persones en rehabilitació...).

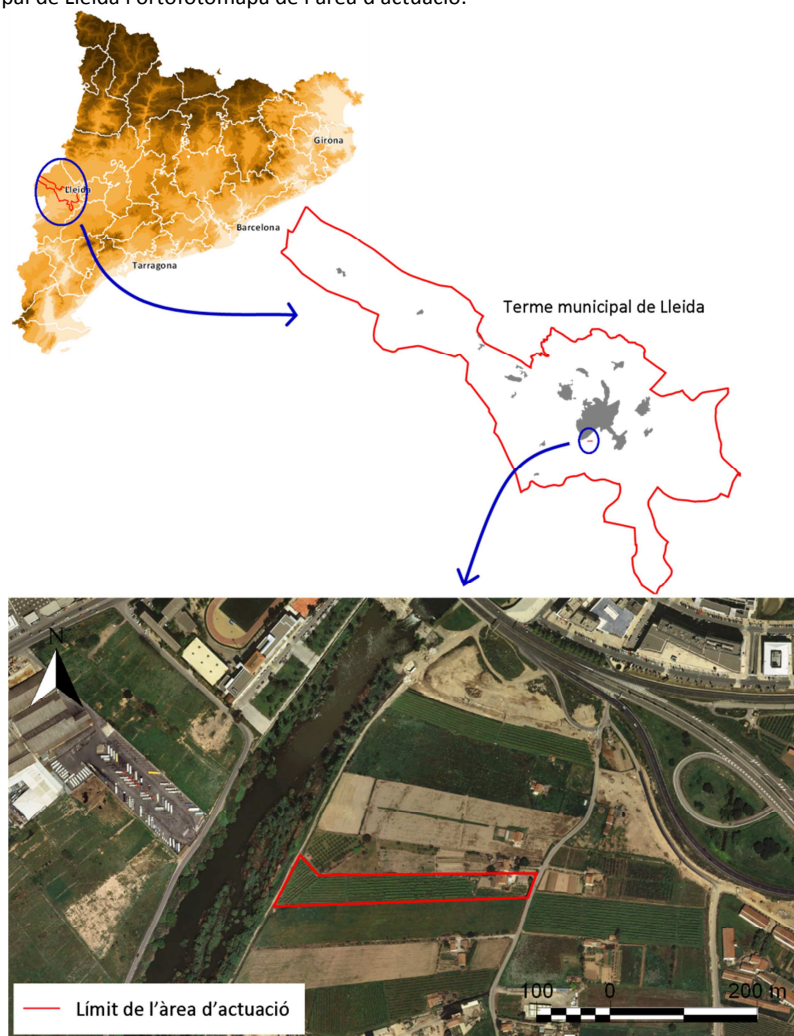
5. INVENTARI AMBIENTAL

Àmbit territorial

L'àrea objecte d'estudi es situa al municipi de Lleida, que té una superfície de 212,3 Km² i 137.387 habitants (IDESCAT 2010). Lleida és la capital de la comarca del Segrià i de la Província de Lleida, i és on s'hi concentra la major part de l'activitat econòmica, actuant com a important motor del conjunt de la dinàmica econòmica de la província.

L'àrea d'actuació es troba al sud-oest del nucli urbà de Lleida, en la partida de Sot de Fontanet. La seva superfície és de 12.294 m² i el seu perímetre queda precisat en la següent figura.

Figura 2. Localització del municipi de Lleida a Catalunya, localització de l'àrea d'actuació al terme municipal de Lleida i ortofotomapa de l'àrea d'actuació.

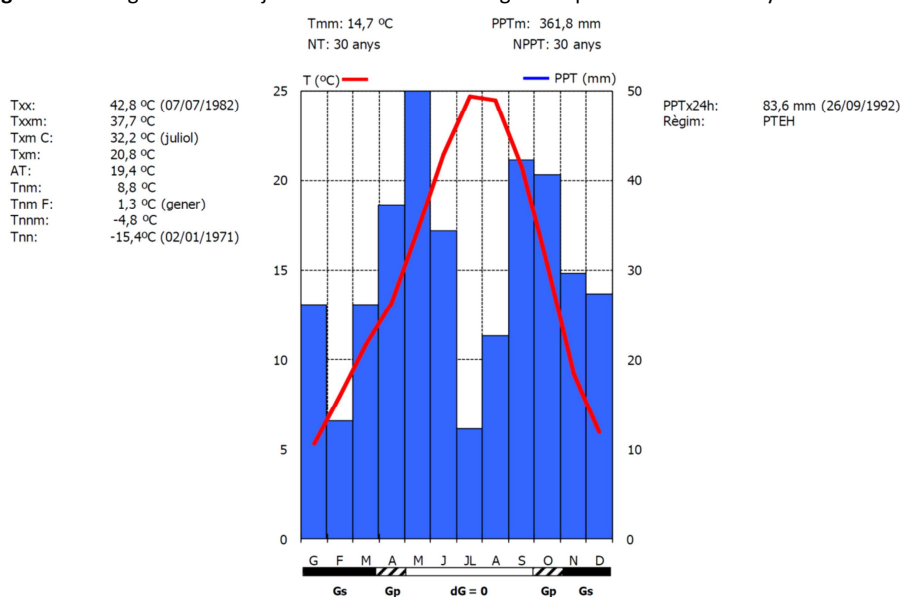
Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques i ortofotomapa 1:5.000 de l'ICC.

Clima i meteorologia

El clima de l'àrea d'actuació és Mediterrani Continental Sec amb una amplitud tèrmica anual alta (dels -5 als 37 °C) amb un precipitació mitjana de 359 mm, amb un màxim de precipitació a la primavera i un dèficit hídric acusat entre el juny i el setembre i presència de gelades entre l'octubre i l'abril.

La següent figura resumeix la informació climàtica de la zona de Lleida.

Figura 3. Climograma del conjunt de la comarca del Segrià del període entre els anys 1971 i 2000.

Font: Servei Meteorològic de Catalunya.

Les dues estacions meteorològiques més properes a l'àrea d'actuació es troben a la partida de Raimat i al barri de la Bordeta de Lleida. Les dades anuals d'ambdues estacions reafirmen l'alta amplitud tèrmica anual i les baixes precipitacions característiques del clima mediterrani més sec.

Taula 1. Dades resum de l'any 2009 de les estacions meteorològiques més properes a l'àrea d'actuació

	Estació Bordeta	Estació Raimat
Precipitació acumulada	<i>dades insuficients</i>	412,6 mm
Temperatura anual mitjana	14,9 °C	14,4 °C
Temperatura màxima mitjana	22,2 °C	21,2 °C
Temperatura mínima mitjana	8,6 °C	8,5 °C
Temperatura màxima absoluta	38,0 °C	36,6 °C
Temperatura mínima absoluta	-8,5 °C	-10,3 °C
Velocitat mitjana de vent	1,0 m/s (a 2 m)	2,5 m/s (a 10 m)
Direcció dominant del vent	SW (a 2 m)	W (a 10 m)
Humitat relativa mitjana	67%	69%

Font: Servei Meteorològic de Catalunya.

Geologia i geomorfologia

En el substrat geològic, del conjunt de la zona i pel total de l'àrea d'actuació, hi predominen les graves del quaternari, juntament amb algunes sorres, llims i argiles en menor proporció. El substrat geològic es el mateix que el que constitueix el llit del riu Segre i forma part de la continuïtat d'aquest material al llarg del recorregut del riu, essent aquest material efecte de l'acció erosiva i depositaria del riu en el transcurs del temps.

Hidrologia

La hidrologia de l'àrea d'actuació està dominada per la presència del riu Segre en un dels seus extrems. El riu Segre es l'eix de la conca de nom homònim que recull les aigües d'una superfície de més de 744.000 ha.

El riu Segre és un dels valors naturals més destacats de la ciutat de Lleida esdevenint un corredor ecològic amb una gran diversitat de flora i fauna característica dels ecosistemes de ribera, sobretot al tram del parc municipal de la Mitjana, a l'entrada del riu al nucli urbà de la ciutat, i un cop passat aquest amb especial atenció als aiguamolls de Rufeà.

A la zona de l'àrea d'actuació la vegetació de ribera cobreix diversos metres a l'entorn del llit natural del riu.

La hidrologia de la zona està també fortament condicionada per la presència del regadiu de Sot de Fontanet, que tot i que actualment no s'utilitza gaire per la desaparició progressiva i generalitzada de l'activitat agrícola a la partida, proveeix aigua de reg provinent del canal de Seròs, la qual cosa confereix molta disponibilitat d'aigua als seus regants. La canonada principal del regadiu de la partida passa per un camí paral·lel i en una cota superior al camí municipal de Sot de Fontanet, des d'on en deriven ramals secundaris amb sortides d'aigua a cada parcel·la, de forma que aquestes puguin ser regades per inundació.

Espais d'Interès Natural

Els espais d'interès natural propers a l'àrea d'actuació estan formats per la vegetació de ribera que creix a l'entorn del riu Segre. EL PGOUT estableix el riu Segre i part del seu entorn com Àrea d'Interès Natural (AIN), establint un corredor ecològic a l'entorn del riu que connecta espais d'interès natural com el parc de la Mitjana i els aiguamolls de Rufeà.

S'aprecia la presència de vegetació de ribera més o menys frondosa al llarg d'ambdós marges del riu en gran part del seu recorregut pel terme municipal de Lleida, menys en el tram que passa pel seu nucli urbà, que ha estat enjardinat i adequat per tal de poder ser utilitzat com a espai verd i zona de pràctica d'esport (córrer, bicicleta, passeig, etc.).

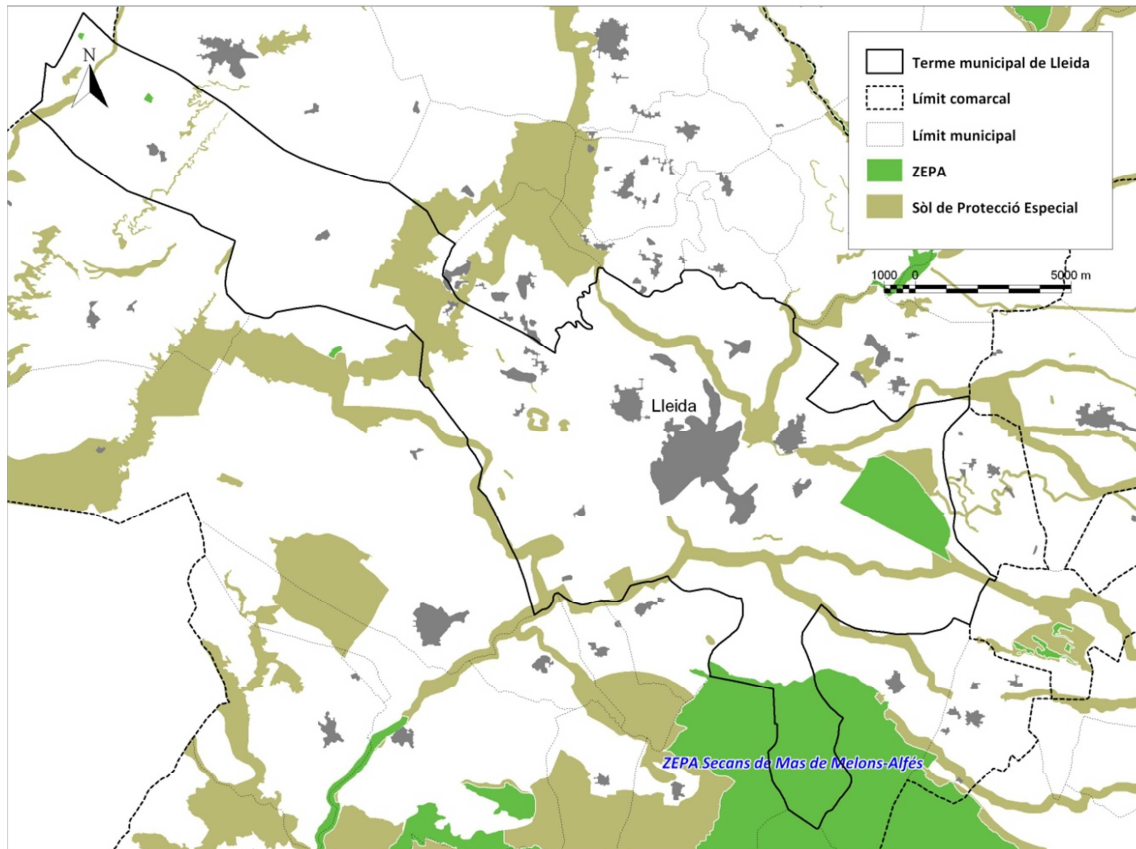
Destaca la presència de dos espais humits, el parc de la Mitjana i els aiguamolls de Rufeà. El parc de la Mitjana és un dels ecosistemes de ribera més extensos de Catalunya, amb més de 90

hectàrees gestionades per l'Ajuntament de Lleida i que compten amb àrees per a visitants però també amb espais de Reserva Natural que garanteixen la correcta conservació dels valors naturals de l'ecosistema. Els aiguamolls de Rufea són una zona humida d'interès ecològic i social resultat de la restauració als anys 80 d'una antiga cantera que es transformà en abocador de runes i restes de construcció. Actualment l'espai compta amb rutes per a visitants i amb un observatori d'aus elevat.

Els aiguamolls de Rufea i el Parc de Mitjana representen els dos espais d'interès natural més propers a l'àrea d'actuació, tot i això, el terme municipal de Lleida també acull la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de Mas de Melons Alfés en 1.519 hectàrees en dos sectors aïllats.

La següent figura mostra les ZEPA del terme de Lleida, així com el sòl de protecció especial que estableix el Pla Territorial Parcial de les Terres de Lleida, com a sòl de connexió entre els diversos espais d'interès natural del territori.

Figura 4. ZEPA i sòl de protecció especial del terme municipal de Lleida.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICC, del DMAH i del DPTOP.

Fauna

L'àrea d'actuació compta amb les espècies típiques de vertebrats associats a l'activitat agrícola com el conill (*Oryctolagus cuniculus*), la llebre comuna (*Lepus europaeus*), la guineu (*Vulpes vulpes*), el llargardaix (*Lacerta lepida*), el senglar (*Sus scrofa*), el talpó comú (*Pitymus duodecimcostatus*), el ratolí domèstic (*Mus musculus*), la garsa (*Pica pica*), el tudó (*Columba palumbus*), l'oreneta (*Hirundo rustica*), el picot verd (*Picus viridis*) o el pardal (*Passer domesticus*).

Per la seva proximitat al riu Segre i la vegetació de ribera que s'hi desenvolupa també es poden observar espècies d'ocells associats a aquests ecosistemes com el raspinel·l comú (*Certhia brachydactyla*), la mallerenga carbonera (*Parus major*) o el teixidor (*Remiz pendulinus*) entre altres ocells característics de les zones humides i els boscos de ribera.

Vegetació

La vegetació de l'àrea d'actuació està dominada per una banda pels cultius hortícoles que s'hi realitzin i per altra banda, per la vegetació adventícia associada a l'agricultura, que en cultius hortícoles i segons la bibliografia especialitzada està composta generalment per les següents espècies *Amaranthus retroflexus*, *Chenopodium album*, *Cyperus rotundus*, *Portulaca oleracea* o *Setaria verticillata*, entre altres múltiples plantes herbàcies generalment anuals que proliferen entre els cultius i en els marges i talussos dels camps.

L'àrea d'actuació també comptarà amb zones amb replantació de plantes autòctones i de baixa necessitat hídrica que afavoreixin la presència de fauna associada beneficiosa per a l'agricultura ecològica. Les espècies que s'utilitzaran són el romaní (*Rosmarinus officinalis*) el timó (*Thymus vulgaris*), la ginesta (*Spartium junceum*) o la gatosa (*Ulex parviflorus*), entre altres. Les replantacions es realitzaran als talussos dels marges que es troben a l'àrea d'actuació.

La producció ecològica està associada a la utilització de varietats locals i tradicionals que assegurin una major adaptació de la planta a l'ambient. De la mateixa forma, l'agricultura ecològica està associada a la utilització de múltiples varietats de la mateixa planta (p. ex. 5 varietats de tomateres, 3 varietats d'enciam o 4 varietats de mongetes diferents), la qual cosa, unida a l'absència de productes químics de síntesi com els herbicides o els insecticides provoca un augment global de la biodiversitat de l'entorn de forma molt beneficiosa per assegurar l'equilibri ecològic adequat per tal de poder realitzar horticultura ecològica amb garanties.

S'afavorirà per tant la biodiversitat vegetal, tant agrícola com de plantes arbustives autòctones, la qual cosa comportarà un augment generalitzat de la biodiversitat, tant en fauna (més insectes) com en fongs o bacteries (augment de la fertilitat del sòl).

Aspectes socioeconòmics

Des del punt de vista socioeconòmic l'àrea d'actuació es troba dins d'una franja de protecció agrícola que segons el PGOUT, pretén *preservar-lo del procés d'urbanització i a potenciar el desenvolupament i la millora de les instal·lacions agràries i de les seves condicions ecològiques* (Article 215). L'actuació s'adequa perfectament a aquesta voluntat i la potenciació de l'agricultura ecològica tindrà efectes importants en la fertilitat del sòl, el manteniment de varietats hortícoles i locals i la millora general de l'estructura ecològica de la parcel·la.

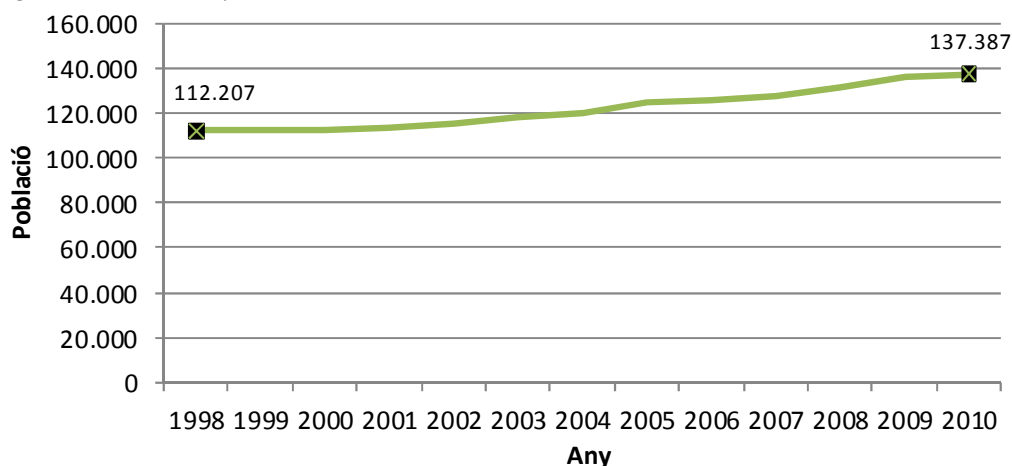
L'actuació servirà per potenciar els valors de l'horta de Lleida que el Pla General pretén preservar i donar-los a conèixer de forma no tan sols teòrica, sinó, de forma pràctica, a través de la pròpia experiència dels usuaris horticultors. La formació en agricultura ecològica sensibilitza en l'aspecte agrícola, però també en l'alimentari i el respecte al medi ambient en general, fomentant hàbits saludables tant per les persones com per al planeta, tals com una alimentació saludable i de proximitat, la utilització racional d'aigua i energia, entre altres múltiples exemples.

La voluntat de PUNT ECO és fomentar un estil de vida ecològic i saludable a través de l'agricultura ecològica i per tant la seva activitat té una profunda implicació social que va més enllà de l'intercanvi de serveis. PUNT ECO vol oferir un espai d'aprenentatge i reflexió a l'entorn de la sostenibilitat i la responsabilitat, a través de l'experiència directa i l'activitat.

Població

La ciutat de Lleida comptà el 2010 amb 137.387 habitants, amb una taxa de creixement mitjana anual de l'1,7% en els últims 10 anys (Figura 5).

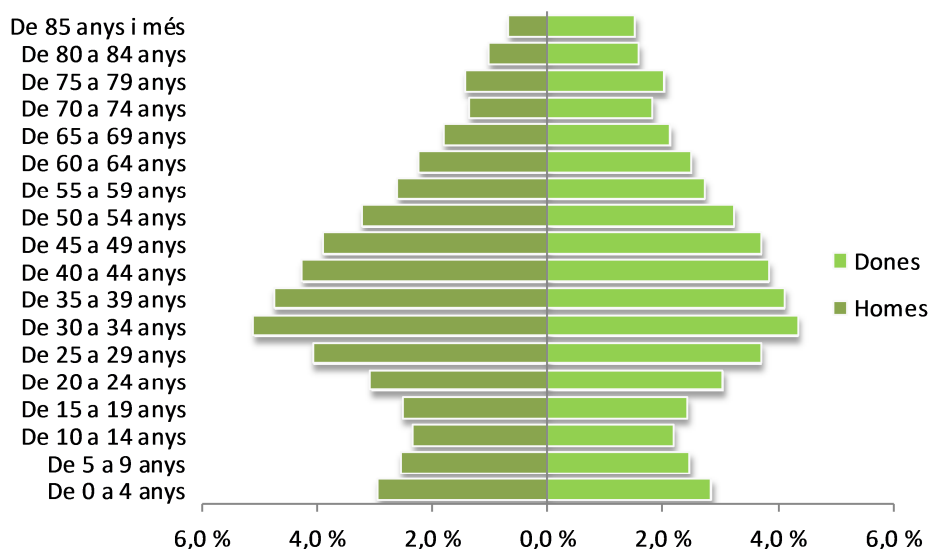
Figura 5. Evolució de la població de Lleida des del 1998 fins al 2010.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

La població es distribueix segons representa la piràmide de població de la Figura 6, tot mostrant el característic estrenyiment de la base de la piràmide en els grup de població inferiors als 30 anys, juntament amb una lleugera recuperació en les poblacions més joves.

Figura 6. Piràmide de població de la ciutat de Lleida per a l'any 2010.

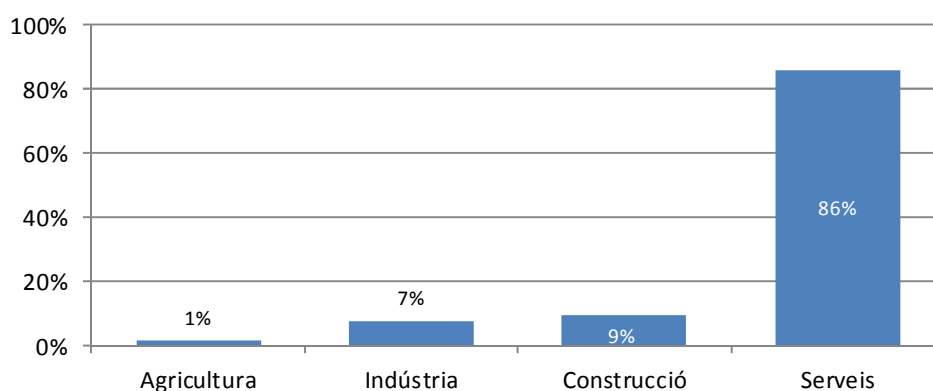

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Economia

L'economia de la ciutat de Lleida està molt centrada en els serveis, i tal com mostra la Figura 7, el 86% dels afiliats a la seguretat social ho estan en l'àmbit dels serveis.

Figura 7. Afiliats a la Seguretat Social per sectors a la ciutat de Lleida a 31 de desembre de 2010 (règim general, especial i autònoms).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

L'actuació s'emmarca en l'àmbit dels serveis tot i l'enfoc clar cap a l'agricultura.

6. SITUACIÓ ACTUAL

El conjunt de l'àrea d'actuació es troba abandonada des de fa més de dos anys. L'edificació es troba en estat de deteriorament per la manca de manteniment i la fragilitat que li atorga la seva antiguitat, i l'última actuació a la zona agrícola es va realitzar fa dos anys quan es van arrencar i cremar en una pila, els perers que hi havia plantats. Actualment la parcel·la agrícola es troba abandonada (erma en argot agrícola) i hi creix vegetació espontània, majoritàriament gramínies i altres plantes anuals amb un port aproximat d'1 m en les zones més altes i de 30 cm en les més baixes en època de pluges.

L'aspecte general del conjunt de la finca es d'abandó i degradació, tant pel que fa a l'edificació com a la resta de la parcel·la. Les següents fotografies mostren l'aspecte actual del conjunt de l'àrea d'actuació.

Figura 8. Fotografia de la part frontal de l'edificació.

Font: PUNT ECO AGROAMBIENTAL S.L.

Figura 9. Fotografia de la part posterior de l'edificació.

Font: PUNT ECO AGROAMBIENTAL S.L.

En relació a la **classificació urbanística** de la parcel·la, com ja s'ha esmentat en l'apartat *Marc legal*, aquesta es troba en sòl de protecció agrícola amb la clau R1 i la part més pròxima al riu està classificada com a corredor ecològic amb la clau CE i com àrea d'interès natural amb la clau AIN. Les parcel·les adjacents comparteixen la mateixa classificació urbanística.

La parcel·la compta amb subministrament d'**energia elèctrica**, **aigua potable** i aigua de **reg**.

7. PROBABLE EVOLUCIÓ EN EL CAS DE NO APLICAR EL PLA (alternativa 0)

L'actual propietari no té intenció de realitzar cap actuació de millor ja que la parcel·la fou comprada a l'antic propietari agrícola per part d'un constructor de Lleida i actual propietari, per tal de poder-hi construir en cas de que la qualificació del sòl canvies en la revisió del PGOUT prevista pel 2015.

Pot dir-se per tant, que en cas de no aplicar el pla especial, el conjunt de la parcel·la restarà en el mateix estat d'abandó actual, agreujant-se cada com més l'estat de degradació de l'habitatge, juntament amb els riscos que comporta la presència d'habitatges rurals desocupats pel que fa a ocupacions, robatoris o vandalisme.

Cal esmentar també que la manca de manteniment de les parcel·les agrícoles és un factor que augmenta el risc d'incendi pel fet de contenir gran quantitat de biomassa seca en estacions de l'any amb risc elevat d'incendis.

Actualment la partida de Sot de Fontanet ha deixat de ser una zona agrícolament activa, amb la majoria de les parcel·les en mans de constructors o agricultors jubilats. L'aplicació del pla permetria una certa reactivació de l'activitat agrícola, tot i que de caràcter familiar i formatiu, i la valorització de l'horta de Lleida com espai actiu i amb opcions de desenvolupament respectuoses amb el medi ambient i els valors agrícoles de l'horta.

8. PROBABLES EFECTES SIGNIFICATIUS EN EL MEDI AMBIENT

Al planificar un actuació és indispensable determinar i tenir en compte els efectes que aquest pot tenir sobre el medi ambient. A continuació es fa un resum de les principals activitats relacionades amb l'actuació susceptibles d'originar impacte ambiental.

Fase de construcció

- 🗨️ **Augment de la concentració de partícules a l'atmosfera** per l'emissió de pols com a conseqüència del moviment de terres i circulació de vehicles per pistes no asfaltades.
- 🗨️ **Increment de la concentració de gasos** a l'atmosfera durant la fase de construcció degut a la combustió de la maquinària operant a les obres.
- 🗨️ **Augment dels nivells de soroll** associats a l'activitat d'obra.
- 🗨️ Funcionament de **maquinària** diversa.
- 🗨️ **Augment del tràfic** de maquinària i camions.

Fase d'execució

- 👍 **Augment de la fertilitat del sòl.** En agricultura ecològica la fertilitat del sòl és un dels factors de desenvolupament més importants, amb la qual cosa es potenciarà que els usuaris mantinguin el sòl amb un nivell de fertilitat adequat mitjançant l'aplicació d'adobs orgànics (composts i fermentats vegetals) i d'adobs verds.
- 👍 **Augment de la fauna associada als cultius hortícoles.** L'agricultura ecològica necessita la presència de fauna associada que reguli la presència de plagues en els cultius. S'adequaran espais amb vegetació arbustiva autòctona per tal de fomentar la presència d'aquesta fauna
- 👍 **Augment de la biodiversitat vegetal.** L'horticultura ecològica en múltiples horts familiars generarà una diversitat d'espècies vegetals molt superior a l'actual.
- 🗨️ **Reducció de l'amplitud visual.** El ballat perimetral de la parcel·la representarà una barrera visual que fragmentarà el paisatge i en reduirà l'amplitud.
- 👍 **Augment del valor social de l'horta de Lleida.** L'actuació posa en valor les característiques i la importància de l'horta de Lleida com a espai actiu, font de salut i d'aliments per a la ciutat.
- 👍 **Generació de llocs de treball.** El bon desenvolupament de la iniciativa comportarà la creació de nous llocs de treball en l'àmbit de l'educació no formal, l'agricultura ecològica i el medi ambient.

9. MESURES PREVENTIVES

El baix impacte de la fase de construcció no requereix mesures preventives en el seu procés. Tot i que la fase d'ús tampoc preveu impactes negatius importants, sí que es requereixen mesures per tal de garantir que els impactes positius descrits es produeixin. Les mesures es descriuen a continuació:

Fase de construcció

- ✓ Reg periòdic de les zones de major emissió de pols.
- ✓ Controlar visualment la quantitat de pols a l'atmosfera. Si es detecta una elevada concentració de partícules en suspensió s'adoptaran les mesures oportunes: aturada de les activitats generadores de pols, reg de les superfícies generadores de pols, entre altres.
- ✓ Execució de les activitats més sorolloses durant les hores de major activitat de la població, sempre en horari diürn i laboral, evitant les obres en horaris nocturns.
- ✓ Utilització de veles de protecció als vehicles que transportin material polsós o bé humectació del mateix.
- ✓ Bona senyalització dels límits de l'obra, per tal d'evitar que es produeixi trànsit de vehicles fora de les àrees estrictament necessàries.
- ✓ Controlar que la maquinària i vehicles usats en l'obra han superat favorablement les inspeccions tècniques reglamentàries exigides (ITV).
- ✓ Sempre, i en igualtat de condicions i eficàcia, s'utilitzarà la maquinària i els processos més silenciosos.

Fase d'execució

- ✓ Utilització en el ballat perimetral, vegetació que integri la seva estructura en el paisatge i l'entorn agrícola de Sot de Fontanet.
- ✓ Control estricte dels productes fitosanitaris que utilitzin els usuaris mitjançant unes normes d'ús.
- ✓ Replantació de l'entorn de la parcel·la amb plantes autòctones per tal de fomentar la presència de fauna auxiliar.

El compliment de les mesures preventives descrites ha de garantir la protecció del medi ambient i a més a més la consecució dels impactes beneficiosos pel medi ambient de la implantació de l'agricultura ecològica.

10. CONCLUSIONS

L'interès social per l'agricultura ecològica familiar i educativa ha experimentat un augment important en els últims anys, de la mateixa manera que el nombre de productors i consumidors de productes ecològics.

L'actuació planteja donar un servei de qualitat a totes aquelles persones que volen produir i consumir els seus propis productes ecològics d'una forma agradable i divertida. Tot i la reparcel·lació necessària per donar cabuda a les famílies, l'actuació no preveu la transformació de l'ús agrícola del sòl i la rehabilitació de l'edificació existent en la parcel·la representa una transformació i posada en valor de la mateixa, evitant la seva total degradació.

En base a l'exposat en el present informe de sostenibilitat ambiental s'estableixen les següents conclusions sobre l'actuació:

- 1) **És ambientalment positiva**, ja que genera impactes ambientals positius en realitzar agricultura ecològica lliure de fertilitzants i fitosanitari químics.
- 2) **S'integra en el marc de l'horta de Lleida** tot donant-li valor com espai actiu d'intercanvi i de trobada.
- 3) **És socialment responsable** per l'efecte positiu que la sensibilització i l'educació ambiental té en l'entorn social.
- 4) **És competitiva** per la seva capacitat de generar beneficis i esdevenir una actuació econòmicament sostenible que genera impactes positius en el medi ambient.

Atenent a les conclusions exposades, i en base a l'estudi realitzat, es considera que el Pla Especial Urbanístic d'Equipament de Servei a Sot de Fontanet, Lleida, és ambientalment **COMPATIBLE**, sempre i quan es tinguin en compte les mesures preventives que mitiga l'impacte negatiu i garanteixen els impactes positius en el medi ambient.

Lleida, maig de 2011

Marc Olomí Solà
Llicenciat en Ciències Ambientals